

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๖๔

วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคสังคมประชาธิปไตย

สรุปข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓ ชั้นวานน์ ๒๕๖๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคสังคมประชาธิปไตย สรุปข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบ ดังนี้

พรรครักษาสังคมประชาธิปไตย ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรตามประกาศนายทะเบียนพระครการเมือง ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๓ มีคณะกรรมการบริหารพรรคร่วมทั้งสิ้น ๑๗ คน พรรครักษาสังคมประชาธิปไตย แจ้งต่อนายทะเบียนพระครการเมืองว่าในคราวประชุมใหญ่ร่วมกัน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีมติ ดังนี้

๑. เปลี่ยนแปลงนโยบายพรรครการเมืองโดยยกเลิกหัวหน้าบัญชี
๒. เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครการเมือง จำนวน ๒๕ ข้อ

๓. เลือกตั้งกรรมการบริหารพรรครการเมืองเพิ่มเติมตามที่นายทะเบียนพระครการเมืองแจ้งให้ดำเนินการ และแจ้งว่า นายประพันธ์ จันทร์โพธิ์เตี้ย ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริหารพรรครักษาสังคมประชาธิปไตย ตามที่ได้รับเลือกตั้งในการประชุมใหญ่ร่วมกัน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔

พรรครักษาสังคมประชาธิปไตยแจ้งต่อนายทะเบียนพระครการเมืองให้พิจารณาตอบรับการเปลี่ยนแปลงตามนัยมาตรา ๓๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามหนังสือพรรครักษาสังคมประชาธิปไตยที่ สปต. ๐๐๒๕.๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึงนายทะเบียนพระครการเมือง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบการจัดประชุมใหญ่ร่วมกัน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ว่าเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรครักษาสังคมประชาธิปไตย พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๖๕ และข้อ ๓๐ (ผู้เข้าร่วมประชุมต้องเป็นสมาชิกของพรรครักษาสังคมประชาธิปไตย ๑ ข้อ ๖๕ และมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงเป็นองค์ประชุม ตามข้อบังคับพรรครักษาสังคมประชาธิปไตย ๑ ข้อ ๓๐) หรือไม่ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้เข้าร่วมประชุมตามบัญชีรายชื่อเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ที่พรรครักษาสังคมประชาธิปไตยแจ้งส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีจำนวน ๑๒๖ คน จากการตรวจสอบพบว่า

- ลงชื่อช้า ๓ คน
- ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมหาสารคามว่าไม่ได้เข้าประชุม ๕ คน
- ชื่อของผู้เข้าร่วมประชุมไม่เป็นไปตามทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง (แบบ ท.พ. ๔) และแบบแจ้งจำนวนสมาชิกตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนี้

๑. เป็นสมาชิกหลังวันประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ จำนวน ๑๐ คน
๒. เป็นสมาชิกก่อนวันประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ จำนวน ๔๕ คน
๓. รับบุคคลคนเดียวกันเป็นสมาชิกสองครั้ง จำนวน ๕ คน
๔. ไม่ปรากฏรายชื่อว่าเป็นสมาชิกพรรคร ๑ จำนวน ๕๐ คน

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาเห็นว่า การประชุมใหญ่วิสามัญพรรคสังคมประชาธิปไตยครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคร ๑ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖๕ และข้อ ๗๐ ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ไม่เป็นสมาชิกพรรคร ๑ และมีจำนวนน้อยกว่า ๑๐๐ คน

ที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคสังคมประชาธิปไตยครั้งดังกล่าว จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคร ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ คณะกรรมการบริหารพรรครสังคมประชาธิปไตยซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมของพรรครการเมืองให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรครการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๐ เมื่อไม่ดำเนินการจึงมีเหตุให้ยกพรรครการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๐ เมื่อไม่ดำเนินการจึงมีเหตุให้ยกพรรครการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งยุบพรรครสังคมประชาธิปไตย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

พรรครสังคมประชาธิปไตยโดยนางสาวอรุณา ช่างยันต์ ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพรรคร ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและคำร้อง รวม ๒ ฉบับ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๓ สรุปสาระพอสังเขปดังนี้

๑. ผู้ถูกร้องในฐานะผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพรรครสังคมประชาธิปไตยและเป็นผู้แทนแห่งนิติบุคคลพรรครการเมืองนี้ ซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมมาโดยตลอด มิอาจมายืนคำร้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่พรรคร ๑ ซึ่งผู้ถูกร้องทราบภายหลังตรวจสอบแล้วว่ามิชอบด้วยข้อบังคับพรรครสังคมประชาธิปไตยโดยเร่งด่วนได้ เนื่องจากนายทะเบียนพรรครการเมือง (ผู้ร้อง) ได้ฉะลօเวลาตอบรับหรือปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหาร ข้อบังคับ และนโยบาย ตามมติที่ประชุมใหญ่

ของพรรคสังคมประชาธิปไตย เป็นการย่นหรือขยายระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยปราศจากอำนาจที่กฎหมายรับรองไว้แล้วนายทะเบียนพระราชการเมือง (ผู้ร้อง) กลับเอาผลซึ่งมาจากการเหตุดังกล่าว มาร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้รับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาที่แล้วกำหนดนัดพิจารณาครั้งแรกตามความในข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๒ วรรคแรก ต่อไป

๒. เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ พระราชสังคมประชาธิปไตยได้จัดให้มีการประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ ในครัวประชุมใหญ่ของพระรคฯ ในรอบนี้ พระรคฯ มีมติเลือกตั้งกรรมการบริหารเพิ่มเติม อดีตแก่ในเพิ่มเติมนโยบาย และข้อมั่งคับพระรคฯ อีก

พระรคฯ ได้แจ้งมติดังกล่าวต่อนายทะเบียนพระราชการเมืองแล้ว หากแต่นายทะเบียนพระราชการเมืองได้สั่งให้ชะลอการตอบรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งสั่งให้มีการตรวจสอบองค์ประชุมใหญ่ในการประชุมใหญ่ วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ ของพระรคฯ ด้วย ในระหว่างตรวจสอบองค์ประชุมใหญ่ วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ พระรคฯ ได้พบว่า ผู้ติดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมั่งคับพระรคฯ มิได้เริ่มขึ้นที่คณะกรรมการบริหารพระรคฯ และผลการตรวจสอบกับเจ้าหน้าที่พระรคฯ ได้พบว่าองค์ประชุมใหญ่ วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ มาประชุมไม่ครบองค์ประชุมไม่ต้องด้วยข้อมั่งคับพระรค พุทธศักราช ๒๕๔๓ ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงทรงสิทธิอนุญาติคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้วินิจฉัยเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ซึ่งมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม

๓. พระราชสังคมประชาธิปไตยได้แจ้งการเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการบริหารพระราชสังคมประชาธิปไตย แจ้งการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมคณะกรรมการบริหารพระราชสังคมประชาธิปไตย ตลอดทั้งการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับนโยบายและข้อมั่งคับพระรคสังคมประชาธิปไตยต่อนายทะเบียนพระราชการเมืองไว้แล้วตามมติที่ประชุมใหญ่ของพระราชสังคมประชาธิปไตย ในครัวประชุมใหญ่ วิสามัญ ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๔๔ ๒๕๔๕ และตามมติที่ประชุมใหญ่ วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ ไว้แล้ว นายทะเบียนพระราชการเมืองได้สั่งยับยั้งและชะลอเรื่องการตอบรับการเปลี่ยนแปลงไว้อีก

พุทธิกรณ์ที่นายทะเบียนพระราชการเมือง ไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลง หรือไม่ปฏิเสธการตอบรับ การเปลี่ยนแปลงตามคำขอของพระราชสังคมประชาธิปไตย โดยสั่งให้ชะลอการตอบรับการเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการบริหารพระราชสังคมประชาธิปไตย และการเปลี่ยนแปลงนโยบายและข้อมั่งคับพระรคสังคมประชาธิปไตยดังกล่าว ถือว่านายทะเบียนพระราชการเมือง ประวิงเวลา เป็นการปฏิบัตินอกเหนือจากข้อกฎหมายกำหนดไว้ เป็นการย่นหรือขยายระยะเวลาซึ่งกฎหมายรับรองไว้ ไม่พ้องด้วยบทกฎหมาย

มาตรา ๖ วรรคแรกและวรรคสอง มาตรา ๑๙ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นเหตุให้พระองค์ทรงพระเจ้าปธ.ฯ ได้รับความเสียหายเดือดร้อนต้องการตอบรับการเปลี่ยนแปลงตามคำขอเรื่อยมาและไม่อาจมายืนคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญในเวลา ก่อนนี้ได้

ข้อกฎหมาย

ข้อบังคับพระองค์สั่งพระเจ้าปธ.ฯ พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๖๕ “การประชุมใหญ่สามัญหรืออิสานสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพระองค์ ดังต่อไปนี้”

(๑) กรรมการบริหารพระองค์

(๒) สมาชิกของพระองค์ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้น

(๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น

(๔) ผู้แทนของสาขาวรรคตามข้อ ๖๕ ในกรณีที่มีสาขาวรรค

(๕) สมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพระองค์”

ข้อ ๗๐ “ในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๕ มาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน จึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุมในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมซื้อขาย”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖ “ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่รับคำขอจัดตั้งพระองค์การเมืองควบคุณ ตรวจสอบการดำเนินงานของพระองค์การเมือง และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๗ “ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจงหรือให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณา หรือตรวจสอบได้”

มาตรา ๘๐ “ให้คณะกรรมการบริหารพระองค์การเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพระองค์การเมืองให้เป็นไปตามนโยบายพระองค์การเมือง ข้อบังคับพระองค์การเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่ของพระองค์การเมือง

ให้หัวหน้าพระองค์การเมืองเป็นผู้แทนของพระองค์การเมืองในการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้หัวหน้าพระองค์การเมืองจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการบริหารคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้”

มาตรา ๒๖ “ที่ประชุมให้ผู้ของ公社การเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร公社การเมือง ผู้แทนของสาขาวัสดุและสิ่งของ รวมถึงหัวหน้า公社การเมือง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ公社การเมือง ในระหว่างที่公社การเมืองได้ดำเนินการจัดตั้งสาขาวัสดุและสิ่งของตามมาตรา ๒๕ ให้ที่ประชุมใหญ่ของ公社การเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหาร公社การเมือง และสมาชิกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ公社การเมือง”

มาตรา ๓๓ “เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย公社การเมือง ข้อบังคับ公社การเมือง หรือรายการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) ที่จดแจ้งไว้กับนายทะเบียน หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ในแบบตามมาตรา ๓๐ ให้หัวหน้า公社การเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายละเอียดดังกล่าว

การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียน และให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าหัวหน้า公社การเมืองไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาดังกล่าวให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้า公社การเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด การแก้ไขรายการที่ได้ประกาศไว้ตามมาตรา ๑๙ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๓๔ “หัวหน้า公社การเมืองต้องจัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็นจริง เก็บรักษาไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของ公社การเมือง และพร้อมที่จะให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมาย ตรวจสอบได้

ให้หัวหน้า公社การเมืองแจ้งจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา พร้อมด้วยรายชื่อ อาชีพ และที่อยู่ของสมาชิกดังกล่าวตามวิธีที่นายทะเบียนกำหนดให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนกรกฎาคมของทุกปี

ถ้าหัวหน้า公社การเมืองไม่แจ้งนายทะเบียนภายในระยะเวลาตามวรรคสอง ให้นายทะเบียน มีอำนาจสั่งให้หัวหน้า公社การเมืองแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนด

ทะเบียนสมาชิกให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด”

มาตรา ๖๕ “公社การเมืองยื่นเอกสารให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับ公社การเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบ公社การเมืองไปรวมกับ公社การเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรครการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรครการเมืองนั้น

ในการนี้ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรครการเมืองได้แล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบ พรรครการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๒๕ “ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็น นิติบุคคลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีประธานกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด....ฯลฯ”

ประเด็นการวินิจฉัย

การที่ที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคราชชิกปีไตรยดังกล่าว ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ จะเป็นเหตุให้ยุบพรรครตามมาตรา ๖๕ (๕) ได้หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พรรครสংคมประชาชิปไทย ได้รับการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรครการเมือง เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๓ มีคณะกรรมการบริหาร ๓๗ คน รายงานต่อนายทะเบียนพรรครการเมืองว่า มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เพื่อเปลี่ยนแปลงนโยบายของพรรคร ข้อบังคับ ของพรรคร และเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคร

นายทะเบียนพรรครการเมืองได้ตรวจสอบแล้ว พนบว่า การประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรครสংคมประชาชิปไทย ข้อ ๖๕ และข้อ ๓๐ ผู้เข้าร่วมประชุมบางส่วนแจ้งว่าไม่ได้เข้าประชุม บางส่วนนับซึ่งชา บางส่วนไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคร เป็นเหตุให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีจำนวนน้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ถือว่า การประชุมดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพระรด ซึ่งดังนี้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า พระรดสั่งคมประชาธิปไตยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกรรมเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นเหตุให้ศาลรัฐธรรมนูญถึงให้ยุบพระรดสั่งคมประชาธิปไตย ได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกรรมเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้ยุบพระรดสั่งคมประชาธิปไตย

นายผัน จันทร์ปาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ